

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

A

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

JUN - 18220

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोन्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

JUN - 18220/II—A

Library and Information Science

Paper II

ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. In historical research, the evaluation carried out to test the authenticity of the source document is referred to as :	1. ऐतिहासिक संशोधनात, स्रोत प्रलेखाच्या अधिकृतते-बाबतच्या मूल्यमापनाला म्हणतात. (A) अंतर्गत मूल्यमापन (B) बाह्य मूल्यमापन (C) साहित्यिक मूल्यमापन (D) दुय्यम मूल्यमापन
2. Identify <i>correct</i> sequence of the Steven's four levels of measurement scales :	2. स्टीव्हन यांनी सांगितलेल्या मोजमापाच्या चार स्तरांचा अचूक क्रम ओळखा : (A) क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; नामांकन मापनी, गुणोत्तर मापनी (B) नामांकन मापनी; गुणोत्तर मापनी; क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी (C) नामांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; क्रमांकन मापनी; गुणोत्तर मापनी (D) नामांकन मापनी; क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; गुणोत्तर मापनी

3. Match the following :

List I

- (a) Logical theory of Information
- (b) Informatik
- (c) Information retrieval
- (d) Information Architect

List II

- (i) Richard Saul Wurman
- (ii) Calvin Mooers
- (iii) Charles Sanders Pierce
- (iv) Karl Steinbuch

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

4. and are totally free plagiarism detection software.

- (i) Turnitin
- (ii) Viper
- (iii) Urkund
- (iv) EduBirdie

Codes :

- (A) (ii) and (iv) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (ii) and (iii) are correct

3. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) लॉजिकल थिअरी ऑफ इन्फरमेशन
- (b) इन्फरमेटिक
- (c) माहिती प्रतिप्राप्ती
- (d) माहिती आर्किटेक्ट

यादी II

- (i) रिचर्ड सॉल वरमन
- (ii) कॅल्विन मूअर्स
- (iii) चार्लस सॅंडर्स पियर्स
- (iv) कार्ल स्टेनबूच

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

4. आणि या वाङ्मयचौर्य शोधण्याच्या मोफत आज्ञावली आहेत.

- (i) टर्नइटीन
- (ii) वायपर
- (iii) उरकुंड
- (iv) एज्युबर्डी

संकेतांक :

- (A) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

5. Arrange the following Conventions/ Treatise according to their year of organization/approval :

- (i) WIPO Copyright Treaty
- (ii) Rome Convention
- (iii) Berne Convention
- (iv) Universal Copyright Convention

Codes :

- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

6. **Statement (A) :** Information is a source of economic and political progress.

Statement (B) : The transmission of information may be disturbed by some external noise.

Codes :

- (A) (A) is false but (B) is true
- (B) Both (A) and (B) are false
- (C) Both (A) and (B) are true
- (D) (A) is true but (B) is false

5. खालील परिषदांची/करारांची त्यांच्या आयोजन/ मान्यता वर्षाप्रमाणे रचना करा :

- (i) वायपो कॉपीराईट ट्रिटी
- (ii) रोम कन्व्हेंशन
- (iii) बर्न कन्व्हेंशन
- (iv) युनिव्हर्सल कॉपीराईट कन्व्हेंशन

संकेतांक :

- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

6. **विधान (A) :** माहिती हे आर्थिक आणि राजकीय प्रगतीचे साधन आहे.

विधान (B) : माहितीचे प्रसारण बाह्य घटकांमुळे बाधित होऊ शकते.

संकेतांक :

- (A) (A) हे चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत
- (C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
- (D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

7. **Statement (A) :** The term 'Informatik' is coined by Karl Steinbuch in 1957.

Statement (B) : The 'logical theory of information' is developed by Charles Sanders Peirce.

Codes :

- (A) (A) is true but (B) is false
- (B) (B) is true but (A) is false
- (C) Both (A) and (B) are true
- (D) Both (A) and (B) are false

8. Raw, unorganized, unprocessed and unevaluated facts are known as

- (A) Data
- (B) Information
- (C) Knowledge
- (D) Wisdom

9. Prepare a national census of all libraries in India is a recommendation of

- (A) UGC
- (B) IFLA
- (C) National Knowledge Commission
- (D) INFLIBNET

7. **विधान (A) :** 'इन्फरमॅटीक' ही संज्ञा कॉर्ल स्टेनबूच यांनी 1957 मध्ये प्रचलनात आणली.

विधान (B) : चार्लस सॅडर्स पीअर्स यांनी 'लॉजिकल थिअरी ऑफ इन्फरमेशन' विकसित केली.

संकेतांक :

- (A) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे
- (B) (B) हे बरोबर आहे परंतु (A) चूक आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

8. कच्ची, असंघटित, प्रक्रिया व मूल्यमापन न केलेले तथ्य म्हणजे

- (A) डेटा
- (B) माहिती
- (C) ज्ञान
- (D) शहाणपण

9. भारतातील सर्व ग्रंथालयांची गणना करावी अशी ची शिफारस आहे.

- (A) युजीसी
- (B) इफ्ला
- (C) राष्ट्रीय ज्ञान आयोग
- (D) इन्फ्लिबनेट

10. Who was the chairman of National Knowledge Commission ?

- (A) Manmohan Singh
- (B) Nandan Nilekani
- (C) R. Satyanarayana
- (D) Sam Pitroda

11. Which User Education Programmes was initiated for underdeveloped countries by UNESCO ?

- (A) UNISIST/PGI
- (B) WWAP
- (C) LINKS
- (D) IPDC

12. Who was the pioneer of Social Libraries in USA ?

- (A) Robert Keayne
- (B) John Winthrop
- (C) James Logan
- (D) Benjamin Franklin

10. राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

- (A) मनमोहन सिंग
- (B) नंदन निलकेणी
- (C) आर. सत्यनारायण
- (D) सॅम पित्रोदा

11. युनेस्कोद्वारे अविकसित देशांसाठी कोणत्या उपभोक्ता प्रशिक्षण उपक्रमाची सुरुवात केली ?

- (A) यूएनआयएसआयएसटी/पीजीआय
- (B) डब्ल्यूडब्ल्यूएपी
- (C) एलआयएनकेएस
- (D) आयपीडीसी

12. अमेरिकेतील सामाजिक ग्रंथालयाचे आद्यप्रवर्तक कोण ?

- (A) रॉबर्ट केयने
- (B) जॉन विन्थ्रॉप
- (C) जेम्स लोगन
- (D) बेनजमिन फ्रान्कलिन

13. Which Notable Gift collection in National Library, Kolkata cover the whole gamut of subjects ?

- (A) Dr. S.N. Sen
(B) Sir Tej Bahadur Saprū
(C) Jadunath Sarkar
(D) Sir Asutosh Mukherji

14. Match the following :

List I	List II
(a) ALA	(i) 1926
(b) IASLIC	(ii) 1933
(c) ASLIB	(iii) 1955
(d) ILA	(iv) 1876

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (iii) (iv) (i)
(B) (iv) (iii) (i) (ii)
(C) (iii) (iv) (i) (ii)
(D) (i) (iv) (ii) (iii)

13. राष्ट्रीय ग्रंथालय, कोलकत्ता येथील संपूर्ण विषयाचा विशेष भेट ग्रंथ संग्रह कोणता ?

- (A) डॉ. एस.एन. सेन
(B) सर तेज बहादुर सप्रू
(C) जादुनाथ सरकार
(D) सर आसूतोष मुखर्जी

14. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(a) एएलए	(i) 1926
(b) आयस्लिक	(ii) 1933
(c) ऑस्लिब	(iii) 1955
(d) आयएलए	(iv) 1876

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (iii) (iv) (i)
(B) (iv) (iii) (i) (ii)
(C) (iii) (iv) (i) (ii)
(D) (i) (iv) (ii) (iii)

15. Which are the types of Literacies ?

- (i) Digital Literacy
- (ii) Computer Literacy
- (iii) Information Literacy
- (iv) Literary Warrant

Codes :

- (A) (i), (ii), (iv) are correct
- (B) (ii), (iii), (iv) are correct
- (C) (i), (ii), (iii) are correct
- (D) (i), (iii), (iv) are correct

16. Which committees were appointed to look into the working of the Public Libraries in England ?

- (i) Adams Committee
- (ii) Mitchell Committee
- (iii) Barry Committee
- (iv) Tilden Committee

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iii) are correct

15. साक्षरतेचे प्रकार कोणते आहेत ?

- (i) डिजिटल साक्षरता
- (ii) संगणक साक्षरता
- (iii) माहिती साक्षरता
- (iv) साहित्यिक वॉरंट

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत

16. इंग्लंडमधील सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या कामकाजावर लक्ष ठेवण्यासाठी कोणत्या समित्यांची नियुक्ती करण्यात आली होती ?

- (i) अॅडम्स समिती
- (ii) मिशेल समिती
- (iii) बॅरी समिती
- (iv) टिल्डेन समिती

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

17. Which of the following signify the concept of a user ?

- (i) Member
- (ii) Proprietor
- (iii) Customer
- (iv) Client

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii) are correct
- (B) (ii), (iii), (iv) are correct
- (C) (i), (iii), (iv) are correct
- (D) (i), (ii), (iv) are correct

18. Arrange the following concepts related with Information Literacy in logical order :

- (i) Evaluate
- (ii) Identify
- (iii) Locate
- (iv) Effective use

Codes :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

17. खालीलपैकी कोणत्या संज्ञा उपभोक्ता संकल्पनेला सूचित करतात ?

- (i) सभासद
- (ii) प्रोप्रायटर
- (iii) ग्राहक
- (iv) क्लायंट

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत

18. माहिती साक्षरतेच्या संबंधित खाली दिलेल्या संज्ञा योग्य क्रमाने लावा :

- (i) मूल्यांकन
- (ii) ओळखणे
- (iii) शोधून काढणे
- (iv) प्रभावी वापर

संकेतांक :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

19. Arrange the following Library Networks in order of their establishment :

- (i) BALNET
- (ii) INFLIBNET
- (iii) CALIBNET
- (iv) PUNENET

Codes :

- (A) (ii) (iv) (iii) (i)
- (B) (iii) (i) (iv) (ii)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (iv) (ii) (i) (iii)

20. Arrange the following ancient libraries in order of their origin with the help of codes given below :

- (i) Library of Ashurbanipal
- (ii) Library of Celsus
- (iii) Library of Pergamum
- (iv) Villa of the Papyri

Codes :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (iv) (ii) (iii) (i)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

19. खालील ग्रंथालय नेटवर्क त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

- (i) बालनेट
- (ii) इनफ्लिबनेट
- (iii) कालिबनेट
- (iv) पुणेनेट

संकेतांक :

- (A) (ii) (iv) (iii) (i)
- (B) (iii) (i) (iv) (ii)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (iv) (ii) (i) (iii)

20. पुढील प्राचीन ग्रंथालयांचा त्यांच्या स्थापने-वर्षानुसार संकेतांकाच्या आधारे क्रम लावा :

- (i) अशुरबनिपाल ग्रंथालय
- (ii) सेलससस ग्रंथालय
- (iii) परगामम ग्रंथालय
- (iv) पॅपायरीचा विला

संकेतांक :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (iv) (ii) (iii) (i)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

21. **Assertion (A) :** The profession of Library and Information Science is under tremendous pressure.

Reason (R) : The application of various kinds of technologies in professional activities has widened.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

22. **Assertion (A) :** User studies are useful in bridging the gap between the kind of information services needed and the kind of services in existence.

Reason (R) : User studies are not needed for the creation of information systems, services and product.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

21. **विधान (A) :** ग्रंथालय व माहितीशास्त्र व्यवसाय प्रचंड दबावाखाली आहे.

कारण (R) : व्यावसायिक कार्यामध्ये विविध प्रकारच्या तंत्रज्ञानाचे उपयोजन वाढले आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

22. **विधान (A) :** माहिती सेवांची आवश्यकता आणि अस्तित्वात असलेल्या माहिती सेवांमधील अंतर कमी करण्यासाठी उपभोक्ता अभ्यास उपयुक्त आहेत.

कारण (R) : माहिती प्रणाली, सेवा आणि उत्पादनाच्या निर्मितीसाठी उपभोक्ता अभ्यास आवश्यक नाही.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

23. INFOMINE is a
 (A) Virtual Library of Internet Resources
 (B) Search Engines
 (C) Database
 (D) Online Library Catalogue
24. 'Embase' database provides information of
 (A) Biomedical Science
 (B) Education Science
 (C) Social Science
 (D) English Literature
25. JSTOR is an online system for archiving and accessing academic journals, books and primary sources which is located in
 (A) Germany
 (B) UK
 (C) USA
 (D) Budapest
26. DOAJ is
 (A) Open access database
 (B) Commercial database
 (C) Citation database
 (D) Numerical database

23. एन्फोमिन आहे.
 (A) इंटरनेट संसाधनाचे आभासी ग्रंथालय
 (B) शोध इंजिन
 (C) डेटाबेस
 (D) ऑनलाइन ग्रंथालय तालिका
24. 'एमबेस' डेटाबेस ची माहिती प्रदान करतो.
 (A) बायोमेडिकल विज्ञान
 (B) शिक्षणशास्त्र
 (C) सामाजिकशास्त्र
 (D) इंग्रजी ललित साहित्य
25. शैक्षणिक नियतकालिके, ग्रंथ व प्राथमिक स्रोत संग्रहित करण्यासाठी आणि शोधण्यासाठीची "जेस्टोर" ही ऑनलाईन प्रणाली येथे स्थित आहे.
 (A) जर्मनी
 (B) यु.के.
 (C) यु.एस.ए.
 (D) बुडापेस्ट
26. डीओएजे हा
 (A) मोफत वापरता येणारा डेटाबेस आहे
 (B) व्यापारी डेटाबेस आहे
 (C) उल्लेखांचा डेटाबेस आहे
 (D) सांख्यिकीय माहितीचा डेटाबेस आहे

27. Which one of the following are correct ?

- (i) Tertiary sources – New knowledge is first reported
- (ii) Primary sources – Don't contain new information
- (iii) Reference sources – Don't warrant continuous reading
- (iv) Secondary sources – Assist in locating primary sources

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

28. **Assertion (A) :** LISA is a source of primary information.

Reason (R) : All primary sources provide 'original' information.

Codes :

- (A) (A) is false, but (R) is true
- (B) (A) is true, but (R) is false
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

27. खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

- (i) तृतीयक साधने – प्रथम नवीन ज्ञान प्रकाशित होते
- (ii) प्राथमिक साधने – नवीन माहिती नसते
- (iii) संदर्भ साधने – सलग वाचनाची आवश्यकता नसते
- (iv) द्वितीयक साधने – प्राथमिक स्रोत शोधण्यास मदत करतात

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

28. **विधान (A) :** लिसा हे एक प्राथमिक माहितीचे साधन आहे.

कारण (R) : सर्व प्राथमिक साधने 'ओरिजनल' माहिती पुरवितात.

संकेतांक :

- (A) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे
- (B) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

29. **Assertion (A) :** Users can have access to large number of E-journals through consortia.

Reason (R) : Most users are not adequately aware of web-resources.

Codes :

- (A) (A) is false and (R) is true
- (B) (A) is true and (R) is false
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

30. Arrange the following publications according to their year of first publications :

- (i) Encyclopaedia Britannica
- (ii) Encyclopaedia Americana
- (iii) Mc Graw Hill Encyclopaedia of Science and Technology
- (iv) Encyclopaedia of Library and Information Science

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

31. “National Union Catalogue of Scientific Serials in India” is compiled and maintained by

- (A) BLDSC
- (B) NLM
- (C) NISCAIR
- (D) INIS

29. **विधान (A) :** कन्सोर्टियाद्वारे उपभोक्त्यांना मोठ्या संख्येने ई-जर्नल्स मिळू शकतात.

कारण (R) : बहुतांश उपभोक्त्यांना वेब-स्रोतांविषयी पुरेशी माहिती नसते.

संकेतांक :

- (A) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे
- (B) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

30. खालील प्रकाशनाची त्यांच्या प्रथम प्रकाशन वर्षानुसार मांडणी करा :

- (i) इन्साक्लोपिडिया ब्रिटानिका
- (ii) इन्साक्लोपिडिया अमेरिकाना
- (iii) मैग्राहिल इन्साक्लोपिडिया ऑफ सायन्स अँड टेक्नोलॉजी
- (iv) इन्साक्लोपिडिया ऑफ लायब्ररी अँड इन्फर्मेसन सायन्स

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

31. “नॅशनल युनियन कॅटलॉग ऑफ सायन्टीफीक सिरियल्स इन इंडिया” याचे संकलन तसेच देखभाल करते.

- (A) बीएलडीएससी
- (B) एनएलएम
- (C) निसकेअर
- (D) इनिस

32. 'CAPS' developed by NISCAIR is related to

- (A) Document Delivery Service
- (B) Electronic Reference Service
- (C) Real Time Digital Reference Service
- (D) Technical Enquiry Service

33. Cover to cover translation service comes under which of the following type of service ?

- (A) Current Awareness Service
- (B) Selective Dissemination of Information
- (C) Anticipatory Service
- (D) On Demand Service

34. NISCAIR is formed by merging of which organisations noted below ?

- (i) INSDOC
- (ii) ICSSR
- (iii) NISCOM
- (iv) NISSAT

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

32. निसकेअर द्वारा निर्मित "कॅप्स"
शी संबंधित आहे.

- (A) प्रलेख प्रदान सेवा
- (B) इलेक्ट्रॉनिक संदर्भ सेवा
- (C) रियल टाईम डिजीटल संदर्भ सेवा
- (D) तांत्रिक चौकशी सेवा

33. पहिल्या पानापासून शेवटच्या पानापर्यंतची भाषांतर सेवा ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते ?

- (A) प्रचलित जागरूकता सेवा
- (B) निवडक माहितीचे प्रसारण
- (C) मागणीपूर्व सेवा
- (D) मागणी आधारित सेवा

34. "निसकेअर" ही संस्था खालीलपैकी कोणत्या संस्थांच्या विलीनीकरणातून तयार झाली आहे ?

- (i) इन्सडॉक
- (ii) आयसीएसएसआर
- (iii) निसकॉम
- (iv) निस्साट

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

35. Which of the following are anticipatory services ?

- (i) Newspaper Clippings
- (ii) Reference Service
- (iii) Indexing Service
- (iv) Document Delivery Service

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

36. **Statement (A) :** Web 1.0 is “Read only web”.

Statement (B) : ‘Skype’ is an example of Web 1.0.

Codes :

- (A) (A) is true but (B) is false
- (B) (A) is false but (B) is true
- (C) Both (A) and (B) are true
- (D) Both (A) and (B) are false

37. **Statement (A) :** Abstract saves time of users while selecting literature for research.

Statement (B) : Abstract is a condensation service which provides summaries of original documents.

Codes :

- (A) Both (A) and (B) are false
- (B) (A) is false but (B) is true
- (C) Both (A) and (B) are true
- (D) (A) is true but (B) is false

35. खालीलपैकी कोणत्या सेवा मागणीपूर्व आहेत ?

- (i) वृत्तपत्र कात्रण सेवा
- (ii) संदर्भ सेवा
- (iii) निर्देशन सेवा
- (iv) प्रलेख प्रदान सेवा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

36. **विधान (A) :** वेब 1.0 हे “रिड ओन्ली वेब” आहे.

विधान (B) : “स्काईप” हे वेब 1.0 चे उदाहरण आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे
- (B) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे
- (C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत
- (D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

37. **विधान (A) :** संशोधनासाठी वाचन साहित्य निवडतांना सार हे वाचकांचा वेळ वाचवतात.

विधान (B) : सार ही संक्षेपण सेवा मूळ प्रलेखांचा सारांश पुरवण्याचे कार्य करतात.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत
- (B) (A) चूक आहे परंतु (B) बरोबर आहे
- (C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत
- (D) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चूक आहे

38. Match the following :

List I

- (a) William Katz
- (b) Dr. S.R. Ranganathan
- (c) Grieg Aspnes
- (d) Margaret Hutchins

List II

- (i) To provide the right book to right reader in right personal way.
- (ii) Direct personal aid within the library to person in search of information for whatever purpose.
- (iii) Reference service is divided into two categories viz. Direct and Indirect.
- (iv) To supply its users with all information at lowest possible cost.

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
- (B) (iii) (i) (iv) (ii)
- (C) (ii) (iii) (i) (iv)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) विलियम कट्झ
- (b) डॉ. एस.आर. रंगनाथन
- (c) ग्रेग असपनेस
- (d) मार्गरेट हचिंस

यादी II

- (i) योग्य ग्रंथ, योग्य वाचकास, व्यक्तिगत रित्या देणे
- (ii) कोणत्याही कारणासाठी ग्रंथालयातून माहिती शोध घेणाऱ्या व्यक्तीस थेट वैयक्तिक मदत करणे
- (iii) संदर्भसेवेचे प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष असे विभाग आहेत
- (iv) सर्वात कमी संभाव्य खर्चात वाचकास सर्व माहिती देणे

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
- (B) (iii) (i) (iv) (ii)
- (C) (ii) (iii) (i) (iv)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

39. Match the following :

List I

- (a) Abstracting service
- (b) Translation service
- (c) Bibliographical service
- (d) Indexing service

List II

- (i) SCI
- (ii) INB
- (iii) LISA
- (iv) ITC

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (ii) (i)
- (C) (iv) (i) (ii) (iii)
- (D) (i) (iii) (iv) (ii)

39. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) सार सेवा
- (b) भाषांतर सेवा
- (c) सूची सेवा
- (d) निर्देशन सेवा

यादी II

- (i) एससीआय
- (ii) आयएनबी
- (iii) लिसा
- (iv) आयटीसी

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (ii) (i)
- (C) (iv) (i) (ii) (iii)
- (D) (i) (iii) (iv) (ii)

40. Match the following :

List I

- (a) IFLA
- (b) UNESCO
- (c) OCLC
- (d) ISI

List II

- (i) Science citation index
- (ii) First search
- (iii) Public library manifesto
- (iv) Universal availability of publications

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iv) (iii)

40. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) इफ्ला
- (b) युनेस्को
- (c) ओसीएलसी
- (d) आयएसआय

यादी II

- (i) विज्ञान उद्धरण निर्देश
- (ii) फर्स्ट सर्च
- (iii) सार्वजनिक ग्रंथालय जाहीरनामा
- (iv) प्रकाशनांची जागतिक उपलब्धता

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (i) (iii) (iv) (ii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iv) (iii)

41. NISCAIR is part of :

- (A) DST
- (B) ISRO
- (C) CSIR
- (D) DSIR

42. Who publishes 'Indian Library and Information Science Abstracts' ?

- (A) ILA
- (B) IASLIC
- (C) IATLIS
- (D) NISCAIR

43. 'Universal Bibliographic Control' is a programme of :

- (A) FID
- (B) UNESCO/IFLA
- (C) UNISIST
- (D) ALA

41. निस्केअर हा चा भाग आहे.

- (A) डिएसटी
- (B) आयएसआरओ
- (C) सिएसआयआर
- (D) डिएसआयआर

42. "इंडियन लायब्ररी अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स अँब्सट्रॉक्ट" हे कोण प्रकाशित करते ?

- (A) आयएलए
- (B) आयस्लिक
- (C) आयटलिस
- (D) निस्केअर

43. जागतिक सुचीय नियंत्रण हा चा उपक्रम आहे.

- (A) एफआयडी
- (B) युनेस्को/इफ्ला
- (C) युनिसिस्ट
- (D) एएलए

44. Worldcat is maintained by

- (A) Library of Congress
- (B) Online Computer Library Centre
- (C) American Library Association
- (D) MIT Library

45. Identify the *correct* chronological order in which the following are set up :

- (i) ILA
- (ii) IASLIC
- (iii) APLA
- (iv) IATLIS

Codes :

- (A) (i) (iii) (iv) (ii)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

46. **Assertion (A) :** You are not allowed to upload videos to YouTube. It is a paid service.

Reason (R) : YouTube is a service of Google.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are correct
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

44. वर्ल्डकॅटची देखभाल करते.

- (A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (B) ऑनलाईन कॉम्प्युटर लायब्ररी सेंटर
- (C) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन
- (D) एमआयटी ग्रंथालय

45. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

- (i) आयएलए
- (ii) आयस्लिक
- (iii) एपिएलए
- (iv) आयटलिस

संकेतांक :

- (A) (i) (iii) (iv) (ii)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

46. **विधान (A) :** यूट्यूब ही सशुल्क सेवा असल्यामुळे तुम्हाला त्यावर व्हिडिओ अपलोड करण्याची परवानगी नाही.

कारण (R) : यूट्यूब ही गुगलची सेवा आहे.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

47. **Assertion (A)** : ISSN is the International Numbering system for serials.

Reason (R) : In India ISSN is provided by the Rajaram Mohan Roy Library Foundation.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

48. Which sign is used in UDC to agglomerate non-consecutive subjects ?

- (A) / (Stroke)
- (B) + (Plus)
- (C) () (Circular Brackets)
- (D) [] (Square Brackets)

49. Which of the following is formed as a result of Distillation ?

- (A) Natural Sciences
- (B) Management Sciences
- (C) Physical Sciences
- (D) Biological Sciences

47. **विधान (A)** : आयएसएसएन नियतकालिकांसाठी आंतरराष्ट्रीय क्रमांकन प्रणाली आहे.

कारण (R) : भारतात राजाराम मोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान आयएसएसएन पुरवते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

48. अनुक्रमाने न येणाऱ्या विषयांना जोडण्यासाठी युडीसीमध्ये कोणते चिन्ह वापरतात ?

- (A) / (स्ट्रोक)
- (B) + (अधिक)
- (C) () (गोल कंस)
- (D) [] (चौकोनी कंस)

49. खालीलपैकी कोणता विषय 'डिस्टिलेशन'ची परिणिती आहे ?

- (A) नैसर्गिक शास्त्रे
- (B) व्यवस्थापन शास्त्र
- (C) भौतिक शास्त्रे
- (D) जैविक शास्त्रे

50. Dublin core represents (A) Metadata (B) Library (C) Indexing technique (D) Serials 51. Metadata is a (A) Search engine (B) Website (C) Index (D) Data 52. The OCLC research project FAST is a/an : (A) Enumerative scheme of classification (B) Information retrieval model (C) Cataloguing guidelines for e-Resources (D) Enumerative and faceted schema for subject headings	50. डब्लीन कोर चे प्रतिनिधीत्व करते. (A) मेटाडेटा (B) ग्रंथालय (C) निर्देश तंत्र (D) कालिके 51. मेटाडेटा म्हणजे (A) सर्च इंजीन (B) वेबसाईट (C) निर्देश (D) डेटा 52. ओसीएलसीचा एफएएसटी हा संशोधन प्रकल्प आहे. (A) वर्गीकरणाची परिगणनात्मक पद्धती (B) माहिती प्रतिप्राप्ती प्रारूप (C) ई-साधनांच्या तालिकीकरणासाठीच्या मार्गदर्शिका (D) विषय शीर्षकांसाठीची परिगणनात्मक आणि पैलूबद्ध पद्धती

53. The kinds of mnemonics are :

- (a) Scheduled mnemonics
- (b) Special mnemonics
- (c) Seminal mnemonics
- (d) Systematic mnemonics

Codes :

- (A) (a), (b), (c) are correct
- (B) (a), (b), (d) are correct
- (C) (a), (c), (d) are correct
- (D) (b), (c), (d) are correct

54. Identify the *correct* statement :

EAD is a metadata standard which has the following characteristics.

- (a) Standard for encoding archival finding aids
- (b) Uses XML in archival and manuscript repositories
- (c) Implements recommendations of International Council of Archives
- (d) The scheme is maintained by DDI Alliance

Codes :

- (A) (a), (b), (c) are correct
- (B) (b), (c), (d) are correct
- (C) (c), (d), (a) are correct
- (D) (a), (b), (d) are correct

53. हे स्मृती सुलभतेचे प्रकार आहेत.

- (a) अनुसूचीय स्मृतिसुलभता
- (b) विशेष स्मृतिसुलभता
- (c) बीजमूलक स्मृतिसुलभता
- (d) शिस्तबद्ध स्मृतिसुलभता

संकेतांक :

- (A) (a), (b), (c) बरोबर आहेत
- (B) (a), (b), (d) बरोबर आहेत
- (C) (a), (c), (d) बरोबर आहेत
- (D) (b), (c), (d) बरोबर आहेत

54. अचूक विधान ओळखा :

ईएडी मेटाडेटा मानकाची खालील वैशिष्ट्ये आहेत.

- (a) दप्तरखाण्यातील प्रलेखांच्या शोध साधनांचे सांकेतिकीकरण करणारे मानक आहे
- (b) दप्तरखाण्यातील प्रलेख आणि हस्तलिखितांच्या संग्रहिकांमध्ये एक्सएमएलचा उपयोग केला जातो
- (c) इन्टरनॅशनल कौन्सील ऑफ आर्काईव्हजच्या शिफारशीची अंमलबजावणी करते
- (d) डीडीआय अलायन्स याची देखभाल करते

संकेतांक :

- (A) (a), (b), (c) बरोबर आहेत
- (B) (b), (c), (d) बरोबर आहेत
- (C) (c), (d), (a) बरोबर आहेत
- (D) (a), (b), (d) बरोबर आहेत

55. Arrange the following ISBDs as per their year of publication :

- (a) ISBD (M)
- (b) ISBD (S)
- (c) ISBD (CM)
- (d) ISBD (CF)

Codes :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (b) (c) (d) (a)
- (C) (c) (a) (b) (d)
- (D) (d) (a) (b) (c)

56. As per ISO-2709 the sequence of elements in bibliographic record structure is :

- (a) Directory
- (b) Data fields
- (c) Record label
- (d) Record separator

Codes :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (c) (a) (b) (d)
- (C) (d) (c) (b) (a)
- (D) (b) (d) (a) (c)

55. खालील आयएसबीडींची त्यांच्या प्रकाशन वर्षानुसार क्रमवार रचना करा :

- (a) आयएसबीडी (एम)
- (b) आयएसबीडी (एस)
- (c) आयएसबीडी (सीएम)
- (d) आयएसबीडी (सीएफ)

संकेतांक :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (b) (c) (d) (a)
- (C) (c) (a) (b) (d)
- (D) (d) (a) (b) (c)

56. आयएसओ-2709 प्रमाणे ग्रंथसूचित्मक नोंदीतील घटकांची रचना करा :

- (a) डिरेक्टरी
- (b) डाटा फिल्ड्स
- (c) रेकॉर्ड लेबल
- (d) रेकॉर्ड सेपरेटर

संकेतांक :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (c) (a) (b) (d)
- (C) (d) (c) (b) (a)
- (D) (b) (d) (a) (c)

57. Match the following :

List I

- (a) Train of characteristics
- (b) Facet
- (c) Isolate
- (d) Unitary class

List II

- (i) A basic class with one or more isolate idea
- (ii) Component of facet
- (iii) Totality of divisions produced by a chain of characteristics
- (iv) A set of characteristics having categorized relationship

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

57. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) लक्षणमालिका
- (b) पैलू
- (c) उपांग
- (d) एकात्मक वर्ग

यादी II

- (i) एक किंवा अधिक वैचारिक उपांग असलेला मूळ वर्ग
- (ii) पैलूंचा एक घटक
- (iii) लक्षणाच्या शृंखलेने उत्पन्न केलेले एकूण विभाग
- (iv) संबंधित श्रेणीच्या लक्षणांचा संच

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

58. Match the following :

List I

- (a) Richardson
- (b) Hulme
- (c) Sayers
- (d) Ranganathan

List II

- (i) Principles of book classification
- (ii) Canons of classification
- (iii) Prolegomena to library classification
- (iv) Classification : Theoretical and Practical

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

58. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) रिचर्डसन
- (b) ह्यूल्म
- (c) सेयर्स
- (d) रंगनाथन

यादी II

- (i) प्रिन्सीपल्स ऑफ बुक क्लासिफिकेशन
- (ii) कॅनन्स ऑफ क्लासिफिकेशन
- (iii) प्रोलेगोमेना टू लायब्ररी क्लासिफिकेशन
- (iv) क्लासिफिकेशन : थेअरेटीकल अँड प्रॅक्टीकल

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

59. **Assertion (A) :** “Canon of helpful sequence” states that the sequence of the classes in an array of classes and of the ranked isolates in an array of ranked isolates, should be helpful to the purpose of those for whom it is intended.

Reason (R) : Different schemes for classification be designed to suit each individual user.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

60. **Assertion (A) :** POPSI is an indexing system.

Reason (R) : It is used for the preparation of index to CC.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

59. **विधान (A) :** वर्गपंक्तीतील वर्गांचा क्रम आणि क्रमांकित उपांगाच्या पंक्तीतील क्रमांकित उपांग हे ज्या हेतूने आणि ज्यांच्यासाठी नियोजलेले आहेत त्यांना उपयुक्त ठरणे म्हणजे “साहाय्यक अनुक्रम सिद्धांत”।

कारण (R) : प्रत्येक वाचकाला सोयीस्कर अश्या विविध वर्गीकरण पद्धती योजने.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे
- (B) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे
- (C) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत
- (D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

60. **विधान (A) :** पॉप्सी ही निर्देशन पद्धती आहे.

कारण (R) : द्विबिंदू वर्गीकरणाचा निर्देश तयार करण्यासाठी पॉप्सीचा उपयोग केलेला आहे.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे
- (C) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहेत
- (D) (A) आणि (R) दोन्हीही चूक आहेत

61. **Assertion (A) :** RDA is a new content standard for cataloguing and replaces AACR2.

Reason (R) : AACR2 is not a content standard.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

62. Flow diagram, PERT and CPM are known as the techniques of

- (A) Work analysis
- (B) Leadership
- (C) Survey
- (D) Communication

63. Theory X and Theory Y were profounded by :

- (A) F.W. Taylor
- (B) Abraham Maslow
- (C) Peter Drucker
- (D) Douglas McGregor

61. **विधान (A) :** आरडीए हे आशयाच्या तालिकीकरणाचे नवीन प्रमाणक आहे व ते एएसीआर2 ची जागा घेते.

कारण (R) : एएसीआर2 हे आशयासाठीचे प्रमाणक नाही.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

62. प्रवाह आकृती, पीईआरटी आणि सीपीएम ही कशाची तंत्रे म्हणून ओळखली जातात :

- (A) कार्य विश्लेषण
- (B) नेतृत्व
- (C) सर्वेक्षण
- (D) संप्रेक्षण

63. थेअरी एक्स आणि थेअरी वाय कोणी सुचविली ?

- (A) एफ.डब्ल्यु. टेलर
- (B) अब्राहाम मास्लो
- (C) पीटर ड्रकर
- (D) डग्लस मॅकग्रेगर

64. Edward Deming was

- (A) a Chinese professor
- (B) an American professor
- (C) a Japanese professor
- (D) a British professor

65. **Assertion (A) :** There is no difference between information management and knowledge management.

Reason (R) : Information and knowledge are sometimes used synonymously.

- (A) (A) is true and (R) is false
- (B) Both (A) and (R) are true
- (C) (A) is false and (R) is true
- (D) Both (A) and (R) are false

66. **Assertion (A) :** Social networking tools are effective for marketing of library products and services.

Reason (R) : They help to reach out users anywhere and at any time.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true and (R) is false
- (D) (A) is false and (R) is true

64. एडवर्ड डेमिंग होते.

- (A) चिनी प्राध्यापक
- (B) अमेरिकन प्राध्यापक
- (C) जपानी प्राध्यापक
- (D) ब्रिटीश प्राध्यापक

65. **विधान (A) :** माहिती व्यवस्थापन आणि ज्ञान व्यवस्थापन यामध्ये फरक नाही.

कारण (R) : माहिती आणि ज्ञान या संज्ञा काही वेळ समानार्थी संज्ञा म्हणून वापरला जातात.

- (A) (A) हे बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (C) (A) हे चूक आहे आणि (R) हे बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

66. **विधान (A) :** ग्रंथालयीन उत्पादने आणि सेवा यांच्या विपणनासाठी सोशल नेटवर्किंग साधने परिणामकारक ठरतात.

कारण (R) : ते कोठेही आणि कोणत्याही वेळी वाचकापर्यंत पोहचण्यासाठी मदत करतात.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत
- (C) (A) हे बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे
- (D) (A) हे चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे

67. Match the following :

List I

- (a) Fumigation
- (b) Building library collection
- (c) Kardex system
- (d) Information desk

List II

- (i) Acquisition
- (ii) Preservation
- (iii) Reference service
- (iv) Recording of periodicals

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (iii) (i) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

68. Inserting spurious data or information into an organization's system to disrupt or overload services is called

- (A) Interruption
- (B) Interception
- (C) Modification
- (D) Fabrication

67. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) फ्युमिगेशन
- (b) ग्रंथसंग्रह विकसन
- (c) कार्डेक्स पद्धती
- (d) इन्फारमेशन डेस्क

यादी II

- (i) ग्रंथोपार्जन
- (ii) जतन
- (iii) संदर्भसेवा
- (iv) नियतकालिकांची नोंदणी

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (iii) (i) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

68. संस्थेच्या प्रणालीत व्यत्यय किंवा अधिभारित करण्याकरिता नकली डेटा किंवा माहिती समाविष्ट करण्याला म्हणतात.

- (A) व्यत्यय
- (B) अपवाद
- (C) सुधारणा
- (D) फॅब्रिकेशन

69. Arrange the following measures according to their Bytes contained in them :

- (i) Exabyte
- (ii) Yottabyte
- (iii) Zettabyte
- (iv) Petabyte

Codes :

- (A) (iv) (ii) (iii) (i)
- (B) (i) (iv) (iii) (ii)
- (C) (i) (iv) (ii) (iii)
- (D) (iv) (i) (iii) (ii)

70. Arrange the following steps in programming in a proper logical sequence :

- (i) Program code
- (ii) Program documentation
- (iii) Program test
- (iv) Program design

Codes :

- (A) (iii) (ii) (i) (iv)
- (B) (iv) (i) (iii) (ii)
- (C) (iv) (iii) (i) (ii)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

69. खालील मोजमापांची त्यांच्यात असलेल्या बाईट्सनुसार रचना करा :

- (i) एक्साबाइट
- (ii) योटाबाइट
- (iii) झिटाबाइट
- (iv) पिटाबाइट

संकेतांक :

- (A) (iv) (ii) (iii) (i)
- (B) (i) (iv) (iii) (ii)
- (C) (i) (iv) (ii) (iii)
- (D) (iv) (i) (iii) (ii)

70. प्रोग्रॅमिंगमधील खालील टप्पे योग्य तर्कशुद्ध क्रमाने लावा :

- (i) प्रोग्राम कोड
- (ii) प्रोग्राम प्रलेखन
- (iii) प्रोग्राम चाचणी
- (iv) प्रोग्राम डिझाइन

संकेतांक :

- (A) (iii) (ii) (i) (iv)
- (B) (iv) (i) (iii) (ii)
- (C) (iv) (iii) (i) (ii)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

71. **Assertion (A) :** Search engines search documents for specified key-words, and returns a list of documents where the keywords were found.

Reason (R) : Spider helps the search engines to index the documents.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

72. **Assertion (A) :** Proxy server does not act as an intermediary between a computer and the internet.

Reason (R) : Proxy server ensures security, administrative control and cache.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true and (R) is false
- (D) (A) is false and (R) is true

71. **विधान (A) :** सर्च इंजिन्स प्रोग्राम विशिष्ट किवर्डशी संबंधित प्रलेख शोधतात आणि संबंधित किवर्डस असलेल्या प्रलेखांची यादी उपलब्ध करतात.

कारण (R) : प्रलेखांचे निर्देशन करण्यासाठी स्पायडर्स सर्च इंजिनला मदत करतात.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

72. **विधान (A) :** संगणक आणि इंटरनेट दरम्यान प्रॉक्सी सर्व्हर मध्यस्थ म्हणून कार्य करत नाही.

कारण (R) : प्रॉक्सी सर्व्हर सुरक्षा, प्रशासकीय नियंत्रण आणि कॅचे सुनिश्चित करते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

73. Which of the following facets are associated with the session layer ?

- (i) Dialog control
- (ii) Token Management
- (iii) Semantics of the information transmitted
- (iv) Synchronization

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (i), (ii) and (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

74. An attempt to make computer resources unavailable to its intended user is called :

- (A) Virus attack
- (B) Worm attack
- (C) Denial-of-Service-Attack
- (D) Botnet process

73. पुढीलपैकी कोणते घटक सत्र स्तराशी संबंधित आहेत ?

- (i) संवाद नियंत्रण
- (ii) टोकन व्यवस्थापन
- (iii) प्रसारित माहितीचा अर्थ
- (iv) सिंक्रोनाइझेशन

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

74. संगणकाच्या संसाधनांना त्याच्या इच्छित वापरकर्त्यास उपलब्ध न करण्याच्या प्रयत्नास म्हणतात.

- (A) व्हायरस अटॅक
- (B) वर्म अटॅक
- (C) डिनायल-ऑफ-सर्व्हिस अटॅक
- (D) बॉटनेट प्रक्रिया

75. Which layers of the OSI reference model are host to host layers ?

- (i) Transport layer
- (ii) Network layer
- (iii) Session layer
- (iv) Data link layer

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

76. Program which is used to control system performance is classified as

- (A) Experimental program
- (B) System program
- (C) Specialized program
- (D) Organized program

75. ओएसआय संदर्भ मॉडेलचे कोणते स्तर होस्ट-टू-होस्ट स्तर आहेत ?

- (i) वाहतूक स्तर
- (ii) नेटवर्क स्तर
- (iii) सत्र स्तर
- (iv) डेटा लिंक स्तर

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

76. प्रणाली कार्यक्षमता नियंत्रित करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या प्रोग्रामला म्हणून वर्गीकृत केले जाते.

- (A) प्रायोगिक प्रोग्राम
- (B) सिस्टम प्रोग्राम
- (C) विशेष प्रोग्राम
- (D) संरचित प्रोग्राम

77. In Ring Topology, the data can be transmitted only if the computer possesses

- (A) Token
- (B) Packet
- (C) Data
- (D) Access method

78. LOCKSS is an initiative of which university ?

- (A) MIT university
- (B) Stanford university
- (C) University of Waikato
- (D) University of Southampton

79. Which “V” of Big Data is concerned with the usefulness of data ?

- (A) Velocity
- (B) Variety
- (C) Veracity
- (D) Value

77. रिंग टोपोलॉजी मध्ये, जर संगणकाकडे असेल तरच डेटा प्रसारित केला जाऊ शकतो.

- (A) टोकन
- (B) पॅकेट
- (C) डेटा
- (D) प्रवेश पद्धत

78. एलओसिकेएसएस (LOCKSS) कोणत्या विद्यापीठाचा उपक्रम आहे ?

- (A) एमआयटी विद्यापीठ
- (B) स्टॅनफोर्ड विद्यापीठ
- (C) वाईकेटो विद्यापीठ
- (D) साऊथऑम्प्टन विद्यापीठ

79. बिग डेटाचा कोणता “व्ही” डेटाच्या उपयुक्ततेशी संबंधित आहे ?

- (A) वेग
- (B) विविधता
- (C) सत्यता
- (D) मूल्ये

80. Position Detection pattern are arranged at corners of the QR code.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

81. ISO/IEC 18004 : 2000 is the international standard for developing

(A) QR code

(B) Biometric

(C) MARC

(D) Bibliographic record

82. Which language is used for developing RDF ?

(A) RDF/HTML

(B) HTML/RDF

(C) RDF/SGML

(D) RDF/XML

80. क्यूआर कोडच्या कोपऱ्यांवर पोजीशन डिटेक्शन नमुना दिलेला असतो.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

81. आयएसओ/आयईसी 18004 : 2000 हे आंतरराष्ट्रीय मानक च्या विकासाकरिता आहे.

(A) क्यूआर कोड

(B) बायोमेट्रिक

(C) मार्क

(D) ग्रंथसूचीच्या नोंदी

82. आरडीएफ निर्मितीसाठी कोणती भाषा वापरली आहे ?

(A) आरडीएफ/एचटीएमएल

(B) एचटीएमएल/आरडीएफ

(C) आरडीएफ/एसजीएमएल

(D) आरडीएफ/एक्सएमएल

83. Which of the components are covered in “LAMP” ?

- (i) LINUX
- (ii) Apache
- (iii) MYSQL
- (iv) Python

Codes :

- (A) (i), (ii) & (iii) are correct
- (B) (ii), (iii) & (iv) are correct
- (C) (i), (iii) & (iv) are correct
- (D) (i), (ii) & (iv) are correct

84. are the characteristics of ontology.

- (i) It is a controlled vocabulary tool.
- (ii) It allows multiple choice of entries.
- (iii) It can be created using high level software programs.
- (iv) It does not provide definitions.

Codes :

- (A) (ii), (iii) & (iv) are correct
- (B) (i), (ii) & (iv) are correct
- (C) (i), (iii) & (iv) are correct
- (D) (i), (ii) & (iii) are correct

83. “एलएएमपी” मध्ये कोणत्या घटकांचा समावेश आहे ?

- (i) लिनक्स
- (ii) अपाचे
- (iii) मायएसक्यूएल
- (iv) पायथॉन

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

84. ही ऑन्टोलॉजीची वैशिष्ट्ये आहेत.

- (i) हे एक नियंत्रित संज्ञा साधन आहे.
- (ii) एकाहून अधिक नोंदी निवडू देते.
- (iii) हे उच्चस्तरीय सॉफ्टवेअर प्रोग्राम वापरून तयार केले जाऊ शकते
- (iv) यामध्ये व्याख्या दिलेल्या नसतात.

संकेतांक :

- (A) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

85. Linked Data is also able to deal with which information Retrieval problems ?

- (i) Polysemy
- (ii) Homonymy
- (iii) Antonym
- (iv) Rhyming

Codes :

- (A) (i) & (ii) are correct
- (B) (ii) & (iii) are correct
- (C) (iii) & (iv) are correct
- (D) (i) & (iv) are correct

86. **Assertion (A) :** Work about Big data could also be found in Library.

Reason (R) : Library data needs to be transformed into information or knowledge.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

85. लिंकड डेटा कोणत्या माहिती पुनर्प्राप्ती समस्यांना हाताळण्यास सक्षम आहे ?

- (i) पोलिसेमी (Polysemy)
- (ii) होमोनिमी (Homonymy)
- (iii) एंटोनिम (Antonym)
- (iv) रायमिंग (Rhyming)

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

86. **विधान (A) :** बिगडेटाबद्दलचे काम ग्रंथालयात सुद्धा पहायला मिळते.

कारण (R) : ग्रंथालयातील डेटाला माहिती किंवा ज्ञानामध्ये रूपांतरित करणे आवश्यक आहे.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

87. **Assertion (A) :** Cloud computing does not facilitate external collaboration.

Reason (R) : Cloud computing causes libraries to provide innovative web services for users.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

88. Arrange the following archives in a chronological order according to their year of establishment :

- (i) Portico
- (ii) KB e-Depot
- (iii) LOCKSS
- (iv) PMC

Codes :

- (A) (iii) (ii) (iv) (i)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (i) (iii) (ii)

87. **विधान (A) :** क्लाउड कॉम्प्युटिंगमध्ये बाह्य सहयोग शक्य नाही.

कारण (R) : क्लाउड कॉम्प्युटिंगमुळे ग्रंथालयांना नाविन्यपूर्ण वेबसेवा प्रदान करता येतात.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

88. खालील संग्रहांची त्यांच्या स्थापनेच्या वर्षानुसार क्रमवार रचना करा :

- (i) पोर्टिको
- (ii) केबी ई-डेपोट
- (iii) एलओसीकेएसएस
- (iv) पिएमसी

संकेतांक :

- (A) (iii) (ii) (iv) (i)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (i) (iii) (ii)

89. Identify the logical sequence of activities related with compiling a literature review :

- (i) Identification of keywords
- (ii) Searching literature
- (iii) Writing literature review
- (iv) Reading literature

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (i) (iv) (iii) (ii)

90. Identify the *correct* chronological sequence of origin of the following metrics :

- (i) Bibliometrics
- (ii) Informetrics
- (iii) Altmetrics
- (iv) Webometrics

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (i) (ii) (iv) (iii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (ii) (i) (iv)

89. वाचनसाहित्य आढावा लिहिण्याच्या कार्यातील कृतींचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :

- (i) किवर्डस् निश्चित करणे
- (ii) वाचनसाहित्य शोधणे
- (iii) वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे
- (iv) वाचनसाहित्य वाचणे

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (i) (iv) (iii) (ii)

90. खालील मेट्रिक्सचा त्यांच्या निर्मिती कालक्रमानुसार योग्य क्रम ओळखा :

- (i) बिब्लिओमेट्रिक्स
- (ii) इन्फोरमेट्रिक्स
- (iii) अल्टमेट्रिक्स
- (iv) वेबोमेट्रिक्स

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (i) (ii) (iv) (iii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (ii) (i) (iv)

91. Which of the following criteria are considered for calculating “Impact factor” ?

- (i) Number of citations received to articles published in a specific journal.
- (ii) Number of articles published in the specific journal.
- (iii) Number of subscriptions to a specific journal.
- (iv) Number of articles downloaded from a specific journal.

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iv) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

91. ‘इम्पॅक्ट फॅक्टर’ मोजण्यासाठी खालीलपैकी कोणते निकष विचारात घेतले जातात ?

- (i) विशिष्ट नियतकालिकातील लेखांना मिळालेल्या उल्लेखांची संख्या
- (ii) विशिष्ट नियतकालिकात प्रकाशित झालेल्या लेखांची संख्या
- (iii) विशिष्ट नियतकालिकांच्या वर्गणीदारांची संख्या
- (iv) विशिष्ट नियतकालिकातून डाउनलोड केलेल्या लेखांची संख्या

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

92. Match the following :

List I

- (a) X and Y-axis
- (b) Mode
- (c) Chi-square
- (d) Range

List II

- (i) Degree of freedom
- (ii) Difference between highest and lowest values
- (iii) Bar chart
- (iv) Central tendency

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iii) (i) (ii) (iv)

92. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) एक्स आणि वाय अक्ष
- (b) बहुलक
- (c) काय-स्क्वेअर
- (d) विस्तार

यादी II

- (i) स्वाधीनता मात्रा
- (ii) सर्वात मोठ्या आणि लहान संख्येतील फरक
- (iii) स्तंभालेख
- (iv) मध्यवर्ती प्रवृत्ती

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iii) (i) (ii) (iv)

93. Hypothesis is

- (i) Statement of the problem
- (ii) Statement of guess about research result
- (iii) Statement of conclusion of research
- (iv) Statement to be tested

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iv) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

94. The phrase 'focus group' is associated with

- (A) Questionnaire
- (B) Sampling
- (C) Interviews
- (D) Observation

93. पूर्वानुमान म्हणजे :

- (i) समस्या विधान
- (ii) संशोधन निष्कर्षाबाबतचा अंदाज व्यक्त करणारे विधान
- (iii) संशोधनाच्या समारोपाबाबतचे विधान
- (iv) पडताळणी करावयाचे विधान

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

94. 'फोकस ग्रुप' हा वाक्यांश संबंधित आहे.

- (A) प्रश्नावलीशी
- (B) नमुनानिवडीशी
- (C) मुलाखतीशी
- (D) निरीक्षणाशी

95. **Assertion (A) :** Literature review helps in understanding past trends in research.

Reason (R) : Literature review synthesizes past research.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
(B) Both (A) and (R) are false
(C) (A) is true but (R) is false
(D) (A) is false but (R) is true

96. **Assertion (A) :** There is no correlation between H-index of a researcher and the number of citations received by the articles of that researcher.

Reason (R) : H-index never decreases.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are false
(B) Both (A) and (R) are true
(C) (A) is true but (R) is false
(D) (A) is false but (R) is true

97. What is the mode of the following set of scores ?

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

- (A) 15
(B) 18
(C) 6
(D) 10

95. **विधान (A) :** संशोधनातील गतकालीन प्रवाह समजून घेण्यासाठी वाचनसाहित्याच्या आढावा उपयुक्त ठरतो.

कारण (R) : वाचनसाहित्याच्या आढाव्यामध्ये गतकालीन संशोधनाचे संश्लेषण केलेले असते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

96. **विधान (A) :** संशोधकाचा एच-इंडेक्स आणि त्याच्या लेखांना मिळालेल्या उल्लेखांची संख्या यामध्ये सहसंबंध नाही.

कारण (R) : एच-इंडेक्स कधीही कमी होत नाही.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

97. खालील संचातील कोणती संख्या बहुलक आहे ?

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

- (A) 15
(B) 18
(C) 6
(D) 10

98. APA style manual is developed by :

- (A) American Psychological Association
- (B) American Paramedical Association
- (C) American Physicists Association
- (D) American Physiological Association

99. Which of the following terms best describes non-probability sampling ?

- (A) Subjective
- (B) Objective
- (C) Random
- (D) Systematic

100. **Assertion (A) :** The response to postal questionnaire survey is very slow.

Reason (R) : 'Survey Monkey' the online survey tool is used to get speedy response.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

98. एपीए ही शैली पुस्तिका यांनी विकसित केली आहे.

- (A) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन
- (B) अमेरिकन पॅरामेडीकल असोसिएशन
- (C) अमेरिकन फिजीसीएट्स असोसिएशन
- (D) अमेरिकन फिजीओलॉजिकल असोसिएशन

99. खालीलपैकी कोणती संज्ञा असंभाव्यता नमुना निवडीचे योग्य वर्णन करते ?

- (A) व्यक्तिनिष्ठ
- (B) वस्तुनिष्ठ
- (C) यादृच्छिक
- (D) पद्धतशीर

100. **विधान (A) :** पोस्टाद्वारे केलेल्या प्रश्नावली सर्वेक्षणाला खूप संथ प्रतिसाद मिळतो.

कारण (R) : वेगाने प्रतिसाद मिळण्यासाठी 'सर्वे मंकी' या आनलाईन साधनांचा वापर केला जातो.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

JUN - 18220/II—A

ROUGH WORK